

Naslov projekta: **Predacija vranov v Krajinskem parku Sečoveljske soline**

V sodelovanju z **Soline Pridelava soli d.o.o.**, Univerza na Primorskem, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije (UP FAMNIT), študenti UP FAMNIT (3): 2 študenta študijskega programa Biodiverziteta UP FAMNIT, 1 študent študijskega programa Varstvo narave UP FAMNIT.

Opis: Sečoveljske soline so eno najpomembnejših gnezdišč ptic v Sloveniji, za nekatere ogrožene vrste pa predstavljajo tudi edino redno gnezdišče pri nas. Takšni vrsti sta tudi mala čigra (*Sterna albifrons*) in navadna čigra (*Sterna hirundo*). Za čigre je značilno, da gnezdijo na tleh, zato so njihova gnezdišča lahka tarča plenilskih vrst ptic. V Sečoveljskih solinah so se v zadnjih letih povečale populacije nekaterih plenilskih vrst ptic, kot so sive vrane (*Corvus cornix*), kavke (*Corvus monedula*) in rumenonogi galebi (*Larus michahellis*). Glavni krivec za to so ljudje, ki z vse večjo urbanizacijo in kopičenjem odpadkov ustvarjamo veliko hrane in ugodno okolje za te vrste. Velika gostota plenilskih vrst pomeni velik pritisk na naravno okolje in občutljive avtohtone vrste ptic. Če želimo avtohtone solinske vrste, kot sta mala in navadna čigra, ohraniti, jim moramo pomagati. Zmanjševanje številčnosti plenilskih vrst z odstrelom v zavarovanem območju narave, kot so Sečoveljske soline, ni niti primerno niti učinkovito. Zato je potrebno poiskati način, kako sive vrane in druge plenilce na neinvaziven način odvrniti od plenjenja jajc solinskih vrst ptic. Pri pregledu literature smo ugotovili, da je v svetu uveljavljenih veliko metod in sredstev za odvrčanje plenilskih ptic. Vendar pa smo za večino metod ugotovili, da za uporabo v zavarovanem območju narave ne bi bile primerne, saj so preveč invazivne ali pa so škodljive za okolje. Nekatere metode so bile v Sečoveljskih solinah že uporabljene v preteklosti in so se izkazale za neuspešne. Po posvetovanju smo se odločili, da v sklopu projekta preizkusimo tri metode. Pri prvi metodi uporabljamo umetna jajca in votla prepeličja jajca, v katera vbrizgamo gabilo oz. snov, ki je za ptice neprijetnega okusa. Druga metoda je odvrčanje plenilskih ptic s pomočjo preparirane sive vrane v nenaravnem položaju, ki na plenilske ptice deluje kot opozorilo. Tretja metoda pa je fizična zaščita gnezd z različno oblikovanimi mrežami. Pri vseh treh metodah spremljamo reakcije plenilskih ptic s pomočjo kamer. Posnetke smo analizirali in na podlagi ugotovitev izdelali predlog za primerne in učinkovite ukrepe.

Projektne aktivnosti so obsegale:

- pregled literature,
- popis gnezd vranov v okolici Sečoveljskih solin,
- opazovanje vedenja vranov v Sečoveljskih solinah in okolici,
- terensko delo: testiranje različnih metod za odvrčanje plenilskih ptic,
- analiza reakcij plenilskih ptic na različne odvrčalne metode s pomočjo posnetkov,
- izdelava predloga za primerne neinvazivne ukrepe za zmanjševanje negativnega vpliva plenilskih vrst ptic.

V naslednjem letu z aktivnostmi nadaljujemo, saj je projekt odprl veliko vprašanj. Vseeno pa smo ugotovili, katere od proučevanih metod so bolj in katere manj učinkovite za neinvazivno preganjanje potencialnih plenilcev jajc čiger.

Fotografije izdelka oz. končnega produkta, ipd.

Slika 1: Dve sivi vrani med plenjenjem prepeličjih jajc.

Slika 2: Galeb med plenjenjem prepeličjih jajc.

Z VIZIJO ZNANJA

Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013, 1. razvojne prioritete »Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti ter prednostne usmeritve« 1.3. »Štipendijske sheme«, v okviru potrjene operacije »Po kreativni poti do praktičnega znanja«.

Opis podjetja: Podjetje Soline Pridelava soli d.o.o. ima pridobljeno koncesijo za upravljanje Krajinskega parka Sečoveljskih solin. V podjetju se že vse od svojega obstoja zavedajo pomena sodelovanja z lokalnim okoljem, ohranjanja naravne in kulturne dediščine ter trajnostnega razvoja. Glavne vrednote podjetja izhajajo iz več kot 700 let stare tradicije naravnega sobivanja človeka in narave in ohranjanja solinske krajine. S številnimi projekti, ki jih izvajajo v sodelovanju z okoljem, v katerem delujejo in poslujejo, dejavno vključujejo številne družbene in interesne skupine, s katerimi skrbijo k razvijanju odgovornosti do naravnega okolja. Vso dejavnost, ki jo opravljajo na območju Krajinskega parka Sečoveljske soline, uravnavajo in izvajajo v skladu s postavljenimi zavezami in cilji. Na spoštovanju do narave temeljijo tudi njihove blagovne znamke, ki predstavljajo poslanstvo podjetja, in sicer Piranske soline, Lepa Vida in Krajinski park Sečoveljske soline. Tu v sožitju človeka in narave domuje že stoletja dolga tradicija pridelave soli, ki je od srednjega veka pa do danes ustvarila edinstveno solinarsko pokrajino.

Linki spletne strani

Spletna stran projekta na UP FAMNIT:

<http://www.famnit.upr.si/sl/izobrazevanje/projekti/vrani>

Spletna stran podjetja:

<http://www.soline.si/>